

Geto

S desne sam strane promatrao široku crnu masu, more. Ovako u mraku bilo je sjedinjeno s noćnim nebom. Dijelila su ih sitna svjetla gradića s druge strane zaljeva, nanizana svjetla tunela, crni obrisi planina, a iznad njih prostrle su se zvijezde. Prije nekoliko sati na tamnom obzorju niknuli su milijuni tih sićušnih bijelih užarenih tijela. Kada ih dulje gledam, čini se da trepere, uzdišu. Kao da žmirkaju, smiju se, možda plaču. Činilo mi se da nikad prije nisam bio ovoliko udaljen od njih, ovoliko daleko od svemira.

Zauzeo sam sobicu na kraju hodnika, onu s bijelim zidovima. Upalio sam slabo svjetlo i bacio torbu na pod pored kreveta. Parket tiho zaškripi. Vrućina je teško podnošljiva iako je otvoren prozor, a vani je noć, puna šumova, ispunjena cvrčcima. Zagušljiv zrak preplavio me čim sam izašao iz auta i koža mi se ubrzo orosila te postala ljepljiva. Sobica nema klimu. Pogled kroz prozor zaklonila mi je krošnja stabla koje je, čini se, bilo posađeno u međuvremenu, inače bih sada na mjesecini vidio šikaru i visoku sprženu travu. Opet promatram sobicu. Lijevo krilo ormara još uvijek lagano visi, mrežica protiv komaraca na prozorskom oknu još je puna rupa, krevet prekriven onom istom izbijeljelom cvjetastom plahtom. Skidam se, zatim se zadovoljno ispružim na krevetu.

Probudio me pritisak u donjem dijelu trbuha. Pomokrio sam se vani u grm. Ubrao sam zrelu smokvu. Peku me stopala od vrućeg betona i sitni kamenčići bodu me u petu. Nokti mi svijetle nasuprot preplanuloj koži, dlačice su sasvim pobijelile. S istoka mi ranojutarnje sunce prži gola leđa pa odlazim u hladovit dio vrta gdje je zrak još svjež i zakriven borovima i smokvama te miriše po smoli, soli i suhoj zemlji, po čistoći. Takvoj čistoći da me pri dubokom udahu bole prsa, a koža mi se ježi dok mi tijelo prožima ugoda. Cvrčci su neumorni, kao da zrak pripada samo njima. Dodirujem izbrazdanu koru primorskog bora, trgam njene nepravilne crvene ljuske.

Temperatura polako raste. Pljusak će pasti tek predvečer, a do tada ću se taliti na ljetnoj sparini. Čudno je kako čovjek može osjetiti, intenzivno i toliko toga istovremeno, i unatoč tome preživjeti.

Volim hrskav zvuk šljunka kad gazim po njemu. Volim tanak sloj crvenice koji mi se zadrži na cipelama tjednima nakon što se vratim kući i uvijek mi se čini da tada još mogu namirisati borovinu. Bio sam se vratio u stan po majicu i tenisice i počeo se spuštati kamenitom stazom prema obali, usput sam kotrljao popadane češere. Mogao bih se svući dogola i ovdje se valjati po vreloj crvenoj prašini, pomislio sam, jer znam da nitko ne bi naišao. Rijetki posjećuju ovaj zabačeni zaselak. To mi se u tom trenutku učinilo kao najljepša ideja na svijetu. Nasmijao sam se vlastitoj misli. More se u dubini još uvijek crnilo, ali istovremeno se sjajilo bijelom glatkoćom, poput zrcala, krute površine koja na sebi odražava plavo gorje preko zaljeva. I toplo je. Umočio sam šaku u slanu vodu, zatim cijelo tijelo. Plivanje je najsličnije letenju jer smo slobodni, u dodiru samo s jednim elementom. Promatram jednog galeba u zraku.

Nebo se miče. Fascinantan je i gotovo nastran način na koji se teški olujni oblaci približavaju, izobličavaju djelovanjem oštrog, suhog, tako ugodnog vjetra, bezobzirno klize nebom i mijenjaju nepravilne oblike. Kapi su sive i krupne i glasne, lupaju po krovu, nošene vjetrom udaraju i prozore. Pod balkona još je topao i grije mi stražnjicu. Nečujni bljeskovi spajaju nebo s brežuljcima, paraju zrak. Kad vidim munju, uvijek pomislim na tanjur koji se razbija po sredini. Prasak se čuje nekoliko trenutaka kasnije. Kad je vjetar postao nepodnošljiv, sklonio sam se u svoju sobicu.

I rashlađeni zrak i more sljedećeg su jutra odisali tišinom. Probudio sam se prije sedam. Prošle večeri zaboravio sam spustiti rolete, a nebo se na istoku žarko crvenilo i snop svjetlosti kroz lišće drveta zabijao mi se u lice. Tisuće srebrnastih zrnaca fine prašine kružile su sobicom, razabirao sam svaku pojedinu česticu okruženu zrakastom toplinom. Naposljetku sam osjetio nekakvu mlačnu, gnjecavu tugu. I zrak je bio tužan, i lagan, i mekan poput jastuka na kojemu ležim, zidovi su bili bijeli kao zrcalo, a parket je mirisao po borovima i vrućem kamenju.

Gruba stijena na kojoj sjedim urezuje mi se u meso. Kad sam ustajao, izgrebala mi je koljeno, a voda se malko zacrvenila. Krv je tekla iz triju okomitih linija. S ljepljivim koljenom i šakom punom sitnih šarenih školjaka vratio sam se u stan i spremio ih pažljivo i zadovoljno u praznu posudicu kreme za lice. Krhke i sive i ružičaste, školjkice jedva da su veće od pijeska, a pijesak je bio kao kaleidoskop, čitav jedan daleki raznobojni ekosustav, jednako brojan i stran kao sol u moru i zvijezde na nebu, na mom zanesenom dlanu.

Bura se vratila poslijepodne, kad je sunce već bilo na zalasku. Godio mi je zapjenjeni i hladni dodir grimiznih valova kada sam zaranjao ispod njih. More me udahnulo, bio sam okružen i opijen njegovim uzdasima i nevidljivim šumom, a površina mu je ovdje zlatna, zagrljena suncem. Pokušavam zamisliti što se nalazi na dnu. Školjke, mulj, alge, mliječnoplavi zamagljeni bezdan. Žari me moje razderano koljeno. Kad bih sada umro, zapitao sam se, gdje bi se nasukalo moje tijelo? Bi li ga more uzelo, grizlo ga solju kao što mi sada grize ranu, kao prastare drvene brodske olupine? Oštro sam udahnuo i pustio more da me opet proguta.